

**Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség és
a Magyar Tudományos Akadémia Regionális Tudományok Bizottsága
Területpolitikai Albizottság**

Budapest 150 – Balaton 160 – a főváros és a magyar tenger a társadalmi térben

VÁROS-VIDÉK KAPCSOLATOK

SIÓFOK, 2024. JANUÁR 26.

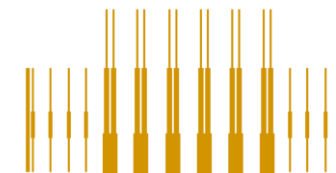

R K I

**Dunántúli Tudományos
Osztály**

Finta István Ph.D.

KRTK

MTA

Kiváló Kutatóhely

Város-vidék viszony jellemzése

- Dichotómia, különbségek-egyenlőtlenségek, szembenállás, ellentétek, stb.
- Gyakran hangoztatják, hogy cél a szinergiák kialakítása, az elérhetőség, az azonos esélyek és életminőség biztosítása.
- A szakirodalmi források, az empirikus vizsgálatok mennyisége meglehetősen korlátozott ahhoz, hogy e tekintetben megalapozott jövőkép, program, konkrét beavatkozás és ahhoz rendelt eszközrendszer kialakítására kerülhessen sor akár uniós, akár tagállami szinten.

Szakirodalmi megállapítások

- A társadalmi igazságosság mellett bevezetik a térbeli igazságosság fogalmát
- Rámutatnak, hogy a közelmúltig a térbeli igazságosság fogalmát "túlnyomórészt a városokra és a városi léptékre való hivatkozással terjesztették" (Jones et al. 2020, p. 897)
- A vidéket, illetőleg a vidék funkcióit gyakran olyan városi nézőpontok szerint határozták meg, mint szabadidős-rekreációs területek, lakó- pontosabban alvó helyek, az élelmiszerellátás térbeli egysége, stb.
- A területi igazságosság kialakításának léteznek olyan feltételei és előmozdító tényezői, mint a helyi társadalom aktív részvétele, a megfelelő minőségű helyi képességek, a kormányzás, és a hálózatok kialakítása és a kapacitások építése a megfelelő hálózatokon keresztül;

Kérdés

- Hol, és milyen formába jelennek meg az együttműködést, az egyenlőtlenségeket előmozdító tényezők?

Kutatási jelentések

ROBUST (HORIZON 2020 Kelet-Közép-Európából csak Szlovénia volt érintett)

- A várospolitikai és a vidékfejlesztési politika túl gyakran külön pályákon halad, anélkül, hogy érdemben figyelembe venné egymást, vagy elismerné azt a tényt, hogy a helyek és érdekek különböző módokon összetett hálózatban kapcsolódnak egymáshoz és függenek egymástól.
- A közsféra, illetőleg a helyi önkormányzatok szerepe kulcsfontosságú. A hatékony irányítási rendszer felülről lefelé vagy alulról felfelé egyaránt fejlődhet. Ha azonban felülről lefelé irányuló kezdeményezésről van szó, figyelmet kell fordítani a kiegyensúlyozott részvétel biztosítására, mivel a vidék és a város közötti egyenlőtlenségek mélyen beágyazódtak.
- A hálózatépítés és a város-vidék irányítási mechanizmusainak kialakítási feltétele a különböző ágazati és települési körből származó képviselők bevonása;
- A részvétel lehetővé tétele a helyi kapacitás kiépítésével
- A partnerek és a résztvevők közötti kommunikáció megkönnyítése
- Közös célok és munkamódszerek kialakítása
- **A sikeres együttműködés és a szakpolitikai területek összekapcsolására lehetőséget kínálnak például a közösségvezérelt helyi fejlesztési megközelítések, vagyis a LEADER/CLLD.**

Kérdés-konkrét példa

- Hol, és milyen formába jelennek meg az együttműködést, a közös gondolkodást elősegítő jogszabályok, intézményi keretek, támogatási források?
- 2014-2020-as időszak tervezése, a városi CLLD és a vidéki LEADER összekapcsolhatósága (hiányzó központi motiválás-irányítás, teljesen hiányzó kezdeményező készség, érdekeltség, innováció).

Hazai szabályozás

- A 2004-es – nem feltétlenül jó emlékezetű – többcélú önkormányzati társulásokról szóló jogszabályok;
- Az Mötv. város-vidék, általában önkormányzatok közötti együttműködést elősegítő, támogató rendelkezéseinek hiánya;
- Az új területfejlesztési törvény város-vidék kapcsolatok kereteit rendező rendelkezések hiánya;

ALAPKÉRDÉS

Létezik-e egyáltalán szándék a helyi együttműködések, a város-vidék kapcsolatok kialakítására, támogatására?

Köszönöm a figyelmet!

Dunántúli Tudományos Intézet Alapítva: 1943